

Oświadczenia majątkowe

Adwokat Bartosz Bator

AKTY PRAWNE:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym,
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa,
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych,
- Ustawa z dnia 16 września 1982 roku o pracownikach urzędów państwowych,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym,
- Projekt ustawy o jawności życia publicznego.

Ustawy samorządowe

Kto jest zobowiązany złożyć oświadczenie majątkowe?

- radny,
- wójt/starosta/marszałek/członek zarządu,
- zastępca,
- sekretarz,
- skarbnik,
- kierownik jednostki organizacyjnej,
- osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego samorządową osobą prawną,
- osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta.

Jakiego majątku dotyczy oświadczenie?

Oświadczenie majątkowe dotyczy:

- majątku odrębnego,
- majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.

Osoba składająca oświadczenie majątkowe określa w nim **przynależność poszczególnych składników** majątkowych, dochodów i zobowiązań do majątku odrębnego i majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową.

Jakie informacje powinny znaleźć się w oświadczeniu?

Oświadczenie majątkowe zawiera informacje o:

1. zasobach pieniężnych,
2. nieruchomościach,
3. udziałach i akcjach w spółkach handlowych,
4. o nabyciu od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, komunalnej osoby prawnej lub od związku metropolitalnego mienia, które podlegało zbyciu w drodze przetargu, a także dane o prowadzeniu działalności gospodarczej oraz dotyczące zajmowania stanowisk w spółkach handlowych;
5. dochodach osiąganym z tytułu zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej lub zajęć, z podaniem kwot uzyskiwanych z każdego tytułu;
6. mieniu ruchomym o wartości powyżej 10 000 zł;
7. zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 000 zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach oraz warunkach, na jakich zostały udzielone.

Komu należy złożyć oświadczenie?

- przewodniczącemu rady - radny;
- wojewodzie – wójt/marszałek, przewodniczący rady;
- wójtowi/staroście - zastępca, członek zarządu, sekretarz, skarbnik, kierownik jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta/starosty.

TERMIN

- **Radny i wójt/starosta**

1. **Pierwsze** oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania.

Do pierwszego oświadczenia majątkowego radny jest obowiązany dołączyć **informację** o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy, w której uzyskał mandat, a wójt informację o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadzili przed dniem wyboru.

2. **Kolejne** oświadczenia majątkowe są składane przez radnego i wójta co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz na 2 miesiące przed upływem kadencji.

TERMIN C.D.

- Zastępca, członek zarządu, sekretarz, skarbnik, kierownik jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta

1. **Pierwsze** oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia powołania na stanowisko lub od dnia zatrudnienia.

Do pierwszego oświadczenia majątkowego zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta są obowiązani dołączyć informację o sposobie i terminie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli prowadzili ją przed dniem powołania lub zatrudnienia.

2. **Kolejne** oświadczenia majątkowe są składane przez nich co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz w dniu odwołania ze stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę.

NIEDOTRZYMANIE TERMINU

Odpowiedni podmiot w terminie **14 dni** od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu **wzywa** osobę, która nie złożyła oświadczenia do jego niezwłocznego złożenia wyznaczając **dodatkowy czternastodniowy termin.**

Termin ten liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.

ANALIZA OŚWIADCZENIA

- Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonują osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe.
- Oświadczenie majątkowe przechowuje się przez **6 lat**.
- Osoby, którym złożono oświadczenie majątkowe, przekazują **jeden egzemplarz urzędowi skarbowemu** właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe.
- Analizy danych zawartych w oświadczeniu majątkowym dokonuje również **naczelnik urzędu skarbowego** właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej oświadczenie majątkowe. Analizując oświadczenie majątkowe, naczelnik urzędu skarbowego uwzględnia również zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) małżonka osoby składającej oświadczenie.

PORÓWNANIE OŚWIADCZENIA Z PIT

Podmiot dokonujący analizy jest uprawniony do porównania treści analizowanego oświadczenia majątkowego oraz załączonej kopii zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT) z treścią uprzednio złożonych oświadczeń majątkowych oraz z dołączonymi do nich kopiami zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT).

PODEJRZENIE NIEPRAWDZIWOŚCI OŚWIADCZENIA

W przypadku **podejrzenia**, że osoba składająca oświadczenie majątkowe podała w nim **nieprawdę** lub **zataiła prawdę**, podmiot dokonujący analizy oświadczenia występuje do **Centralnego Biura Antykorupcyjnego** z wnioskiem o kontrolę jej oświadczenia majątkowego.

Do postępowania w sprawie kontroli oświadczenia majątkowego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym

Uprawnienia CBA

- Katalog czynności i uprawnień:
 1. czynności operacyjno-rozpoznawcze,
 2. czynności kontrolne (kontrola operacyjna),
 3. wydawanie osobom poleceń określonego zachowania się;
 4. legitymowanie osób w celu ustalenia ich tożsamości;
 5. zatrzymywanie osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
 6. przeszukiwanie osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego;
 7. dokonywania kontroli osobistej;
 8. obserwowanie i rejestrowanie;
 9. żądanie niezbędnej pomocy od instytucji państwowych;
 10. przymus bezpośredni.

INFORMACJA DLA RADY

Podmiot dokonujący analizy oświadczeń majątkowych w terminie do dnia **30 października** każdego roku przedstawia radzie informację o:

1. **osobach**, które nie złożyły oświadczenia majątkowego lub złożyły je po terminie;
2. **nieprawidłowościach** stwierdzonych w analizowanych oświadczeniach majątkowych wraz z ich opisem i wskazaniem osób, które złożyły nieprawidłowe oświadczenia;
3. **działaniach** podjętych w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w analizowanych oświadczeniach majątkowych.

FORMULARZ

Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wzór formularza oświadczenia majątkowego radnego oraz wzór formularza oświadczenia majątkowego wójta, zastępcy wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta.

Zasada jawności oświadczeń

- Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są **jawne**,
z wyłączeniem:
 - a. informacji o adresie zamieszkania składającego oświadczenie,
 - b. o miejscu położenia nieruchomości.
- Jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej

Skutki niezłożenia oświadczenia

Niezłożenie oświadczenia majątkowego mimo upływu **dodatkowego** terminu przez:

- radnego lub wójta/starostę - powoduje **wygaśnięcie mandatu**;
- zastępcę, członka zarządu, sekretarza, skarbnika, kierownika jednostki organizacyjnej, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego osobą prawną oraz osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta/starosty - powoduje **utrata wynagrodzenia** za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie do dnia złożenia oświadczenia.

Skutki niezłożenia c.d.

- Jeżeli członek zarządu/skarbnik nie złoży w terminie oświadczenia majątkowego, rada gminy odwołuje go, w drodze uchwały, najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.
- Jeżeli sekretarz, zastępca wójta, kierownik jednostki organizacyjnej, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta nie złożą w terminie oświadczenia majątkowego, właściwy organ odwołuje ich albo rozwiązuje z nimi umowę o pracę najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.
- Odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy!

Odpowiedzialność karna

- Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym, powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.
- Podlega karze kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę.

Pracownicy samorządowi

Kiedy urzędnik musi złożyć oświadczenie?

- Na żądanie osoby upoważnionej do dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym na kierowniczym stanowisku urzędniczym.

„STANOWISKO URZĘDNICZE”

Pracownicy samorządowi są zatrudniani na stanowiskach:

1. urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych;
2. pomocniczych i obsługi.

Kto dokonuje analizy?

Analizy danych zawartych w oświadczeniu dokonuje kierownik jednostki, w której pracownik samorządowy jest zatrudniony.

FORMULARZ

Pracownik samorządowy składa oświadczenie o stanie majątkowym według wzoru oświadczenia majątkowego określonego na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Pracownicy urzędów państwowych

Do kogo stosować ustawę?

Do pracowników zatrudnionych w:

- 1. Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rządowym Centrum Legislacji,**
- 2. Sądzie Najwyższym, Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego;**
- 3. Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, Biurze Rzecznika Praw Dziecka;**
- 4. Biurze Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji;**
- 5. Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach nieuregulowanych w odrębnych przepisach;**

- 6. Krajowym Biurze Wyborczym;**
- 7. regionalnych izbach obrachunkowych;**
- 8. Biurze Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych;**
- 9. Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.**
- 10. urzędach ministrów i przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów oraz urzędach centralnych organów administracji rządowej,**
- 11. urzędach wojewódzkich oraz innych urzędach stanowiących aparat pomocniczy terenowych organów administracji rządowej podległych ministrom lub centralnym organom administracji rządowej,**
- 12. komendach, inspektoratach i innych jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży,**
- 13. Centralnym Biurze Śledczym Policji, Biurze Spraw Wewnętrznych Policji, Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej,**

Kiedy urzędnik państwowy składa oświadczenie?

Urzędnik państwowy jest obowiązany złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym:

1. przy nawiązaniu stosunku pracy oraz
2. na żądanie kierownika urzędu.

Ustawa o jawności życia publicznego - projekt

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY

- Zakres przedmiotowy oświadczeń majątkowych.
- Podmioty obowiązane do składania oświadczenia majątkowego (108 kategorii!)
- Oświadczenie majątkowe składa się w formie pisemnej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.
- Osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia majątkowego może być raz w roku kalendarzowym wezwana przez Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego do złożenia oświadczenia majątkowego niezależnie od obowiązku złożenia przez nią oświadczenia rocznego.
- Osoba, która złożyła oświadczenie majątkowe, może dokonać jego korekty, wygasa z chwilą wszczęcia kontroli.
- Analiza i kontrola.

**ZAPRASZAMY
DO ZADAWANIA
PYTAŃ**